ОСТАННІ НОВИНИ

17:01 Незвичайна наявка: цвяхова до чорного хліба із салом

17:00 На свої 80-річчя Дональд Трамп отримає бій з кітом та подорожу з Німеччини: що утне кінчує Фудзі Мерц

16:45 Мір про порожній запуск перед усіми зруйновано: що радять вчені

16:30 Боронне Україну чотири роки й нещодавно дізнався: що стоїть батьком на фронті проти зліт з Рівненщини

16:15 Україна жорстко відповіла США на нові звинувачення щодо «Енергоатому»

15:00 Світний суп з реберцю: та молодої капусти свежина вечеря для всієї родини

14:45 Майже 7 гривень за кілограм: в Україні заговорили про запровадження платних

«Цей порцеляновий триптих — справжній раритет», — колекціонерка Людмила Карпінська-Романюк

КУЛЬТУРА ТА МИСТЕЦТВО

20:00 — 18 квітня 2026

Ольга СМЕТАНСЬКА, «ФАКТИ»

У 1967 році всесвітньо відомий дизайнер із Сен Лоран, для якого був створений крот горяна з ароматом його парфумів, презентував на високому подузі африканську колекцію. Вона викликала резонанс у всьому світі. Африка посідала в житті модельєра особливе місце, адже він народився в Алжирі, а у 1960-70-х роках любив перебувати на вілу у Марракеші, де шукав творчого натхнення. Колекція весна-літо 1968 року вразила гарнізьмо модних сафарі-образів, які у тих пір незмінно затребувані для літнього відпочинку. Африканські мотиви прикутні у модних колекціях і багатьох інших всесвітньо відомих дизайнерів.

Сьогодні мова піде про третиних з настінних ваз — «Тінієн», «Ліберія», «Конго» — створений на Коростенському фарфоровому заводі відомим мистецтвом Валентиною Трегубовою у 1965 році — за два роки до гучної презентації колекції Із Сен-Лорана.

В інтерв'ю «ФАКТАМ» колекціонерка та дослідниця історії української порцеляни, авторка книг Людмила Карпінська-Романюк розповіла про образи, натхненні африканськими мотивами.

«Рослина у кашо ніби продовжує фігуру — як зачіска, як пір'я, як оцеїнчний аксесуар»

- Цей порцеляновий триптих — справжній раритет, — говорить Людмила Карпінська-Романюк. — Три настінні вази з африканськими мотивами зачарують красою. Кашо тут — не тло для рослини, вона ніби продовжує фігуру — як зачіска, як пір'я, як оцеїнчний аксесуар. Але навіть без неї ці речі залишаються завершеними, бо їхня гогоана функція вже не тільки утилітарна, а й художня. Саме такі вироби особливо точно відповідають полу суверенної культурної форматн, виразної сунуте, втілюваний образ, яскрава емоція. Це серія кочує у двох видах розпуску — серійному та авторському.

Валентина Трегубова. Кашо настінне фігурне: «Тінієн», «Ліберія», «Конго». Коростенський фарфоровий завод, 1965 рік (серійний варіант розпуску)

Валентина Трегубова. Кашо настінне фігурне: «Тінієн», «Ліберія», «Конго». Коростенський фарфоровий завод, 1965 рік (авторський варіант розпуску)

— Кожна фігурка цікава по-своєму.

— Так. Ось, наприклад, «Тінієн». На мою думку, це найспокійніші і найбільш «земний» образ у триїці. Постать стримна. Дрічана їбе, але не поспішає — у її пластиці є спокій і внутрішня рівновага. Колірна гама зважена: шоколадний тон цикри контрастує зі світлими та яскравими орнаментальними акцентами. Це відтінки прогочної природи — зелені ліста та бувяні квітів. Наприклад, у Тінієї росте чимало вуда тропічних орхідей. Зачарувають красою папороть та ліани. У цій країні справжній фруктовий рай: манго, папайя, ананаси, апельсини... Жовта хустка на голові дівчини дарує відчуття сонячного настрою. Це робота — про тепло та природність.

Валентина Трегубова. Кашо «Тінієн». Коростенський фарфоровий завод, 1965 рік

— Чим особливе кашо «Ліберія»?

— У триптиху це найдинамічніша постать. Вона ніби балансує на межі руху. Це образ енергії, імпульсу, внутрішнього вогню. Відчуття динаміки додають контраст чорного і білого та яскраві вкраплення червоного і жовтого. Це майже ритм барабана, візуалізований у порцеляні.

Валентина Трегубова. Кашо «Ліберія». Коростенський фарфоровий завод, 1965 рік

«У час, коли були створені роботи, не було інтернету. А поїхати у подорож до Африки було нереальним»

— Яка з фігурок вам подобається найбільше?

— «Конго». Це фігурка найдинамічніша і водночас найбільш умована. Це дівчина не «танцює» і не «йде» — вона ніби плине. На її шиї — яскраве намисто.

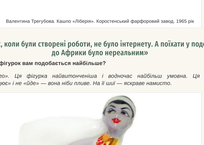

Валентина Трегубова. Кашо «Конго». Коростенський фарфоровий завод, 1965 рік

— Читала, що такі червені кольє з бісеру дуже популярні у дівчат Кенії. Перші нитки зазвичай дарує донькі батько. Червоні буси — знак того, що дівчина готова до заміжжя. До речі, у світі аксесуарів відомі серяжки-«мангери» у формі кілець.

- Африканські образи — цікава тема. У час, коли були створені роботи, не було інтернету. А поїхати у подорож до Африки було нереальним. Отож, мистецтво вивчала особливості африканської моди у літературі. Назви кашо — «Тінієн», «Ліберія», «Конго» — це узагальнені символи «нашого», екзотичного світу. Це світ, який стрімкиться у роботах Валентини Трегубової через рухи, колір і пластику. Кожна фігура — стан руху і настрою. Цей триптих — не просто декоративна серія, а цілісна пластична повна, де кожна фігура звучить не окремо одна, а разом вони утворюють ритм.

Валентина Трегубова. Кашо «Конго». Коростенський фарфоровий завод, 1965 рік

«У цих кашо були б доречні рослини, що асоціюються з тропіками»

— У чому особливість саме авторського розпису триптиха, якщо порівнювати його з серійним?

- Обидва розпуску Валентини Трегубової цікаві — кожен по-своєму. Але, на мою думку, у авторському розпуці ці образи набувають особливої сили. Насичені червоні, глибокі сині, густі чорні поверхні дуже виразно передають емоційний стан. Кожна постать — це рух, сконлений у моменті. Зігнуті кольна, напружені руки, легкий нахил корпусу — усе говорить про внутрішній ритм, про танець, який триває. І саме авторський розпис підсилює цю динаміку. Серійні варіанти зазвичай дещо узагальнені та спрощені, в саме тому звучні для подорожу. Авторський розпис інший. Він жвавіший, у ньому більше свободи: варіативність ліній, смішаші кольорові поєднання... Авторський розпис робить речі унікальними. Він звучить глибше, інтонаційно багатше.

— Якими рослинами ви б доповнили ці кашо?

- Я не напоювю їх квітами, тому що для мене цей триптих у першу чергу — арт-об'єкт. Але якщо напоювювати, тут було б доречно, рослини, що асоціюються з тропіками. Наприклад, це може бути папороть. Важливо, щоб рослина не «заважала» у фігурах, а продовжувала їй рух — ніби цей танець виходить за межі фарфору.

Раніше у «ФАКТАХ» колекціонерка Людмила Карпінська-Романюк розповідала про те, що серію «Соняшниковий ярмарок», яка коштувала фантастично дорого, експортували до Канади та Японії.

До речі, запрошуємо читачів «ФАКТІВ», які є поціновувачами краси порцеляни, до першого в Україні Музею фарфорових фігур SHvetsMuseum. У колекції музею ви зможете побачити найкращі зразки світових фарфорових мануфактур. Неподарма у музеї відкрито зал українського фарфору, де представлено чимало унікальних робіт вітчизняних майстрів-фарфористів. Найкращим подарунком подорож подарує вам чимало позитивних емоцій та залишиться на все життя!

Фото у заголовку: Валентина Трегубова. Кашо настінні фігурні: «Тінієн», «Ліберія», «Конго». Коростенський фарфоровий завод, 1965 рік (авторський варіант розпуску)

Фото з альбому Людмили Карпінської-Романюк

Читайте нас у Facebook

← До змісту розділу

Друкована версія Лист редакторам Посміхнутися

Поділитися Поділитися Твітнути

ЗАРАЗ ЧИТАЮТЬ

Українська балістика на порозі: коли можливі удари по ворогу

Мір про порожній запуск перед усіми зруйновано: що радять вчені

Смертельна стрілянина в Києві: стали відомі подробиці трагедії

Конечо вторая зазвичая про особисте життя і кар'єру Сергуна: «Я проблемна»

Новини партнерів

Мапа сайту

Новини Політика Політика Гороскоп Подкасти

Світ Суспільство Війна Блоги Спорт Футбол

Культура Шоу-бізнес Фотоархів Кіно Спецпроекти

Книга рецептів Гороскоп 2026 Фотоархів 25 років потому

Історія слушності Історія Незалежності Клуб сімейного Запитайте у Факта

Запитання дня Тест дня Курс валют Фотоблиц Погода

© 1997—2026 «Факти та коментарі»
Усі права на матеріали сайту охороняються у відповідності до законодавства України.
Дозволяється вільне копіювання статей «Фактів», а також посилання самодіяльно ☑ публікуватись у мережі Інтернет за умови гіперзв'язку «оригінальні матеріали».